Lietas Nr. C31418813
Lietas arhīva Nr. C-0079-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2015.gada 16.aprīlī

Dobeles rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese R.Krasovska,
ar sekretāri K.Maļinovsku
piedaloties prasītāja pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/, atbildētāja pārstāvim /pers. D/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu MSIA "/Nosaukums A/" prasībā pret SIA "/Nosaukums B/" par ieturētās garantijas summas un likumisko procentu piedziņu,

Aprakstošā daļa

2013.gada 20.augustā MSIA "/Nosaukums A/" administrators /pers. G/ (turpmāk tekstā – Prasītājs) cēla tiesā prasību pret SIA "/Nosaukums B/" (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par ieturētās garantijas summas un likumisko procentu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, Ar Siguldas tiesas 2012.gada 28.septembra lēmumu tika ierosināts /Nosaukums A/ maksātnespējas process un par administratoru iecelts sertificēts administrators /pers. G/.

Pārbaudot prasītāja nodotos grāmatvedības datus administrators konstatēja, ka 2002.gada 14.martā starp prasītāju, kā Izpildītāju un atbildētāju kā pasūtītāju tika noslēgts ģenerāluzņēmuma līgums Nr.26/03/02, saskaņā ar kuru atbildētājs uzdeva, bet prasītājs apņēmās veikt divu dzīvokļu mājas Rīgā, Vienības gatvē Nr.87E visus nepieciešamos būvdarbus, t.sk., ēkas ārējos un iekšējos būvdarbus, apdari un pieguļošās teritorijas labiekārtošanu.

Savukārt 2005.gada 31.martā starp prasītāju kā Izpildītāju un atbildētāju kā Pasūtītāju tika noslēgta vienošanās par prasītāja veiktajiem būvdarbiem un atbildētāja paveikto būvdarbu apmaksas kārtību saskaņā ar ģenerāluzņēmuma līgumu Jr.26/03/02.

Noslēdzot minēto vienošanos puses konstatēja, ka prasītājs saskaņā ar ģenerāluzņēmuma līgumu Nr.26/03/02 ir izpildījusi darbus LVL 370 730.47 apmērā, bet atbildētāja ir veikusi samaksu par izpildītajiem darbiem LVL 344 696.09 apmērā.

Ievērojot minēto, vienošanās 2.punktā atbildētājs apņēmās 10 dienu laikā no vienošanās parakstīšanas dienas veikt samaksu par izpildītajiem darbiem LVL 22 327.28 apmērā. Savukārt vienošanās 1 .un 3.punktā puses noteica, ka atlikušo samaksas daļu LVL 3707.00 atbildētājs patur kā garantijas naudu līdz 2005.gada 19.aprīlim, to redzamo defektu, trūkumu vai neatbilstību pasūtītāja tāmei novēršanai, kas tiek konstatēti līdz 2005.gada 19.aprīlim.

Vienošanās 3.puntā puses noteica, ka gadījumā, ja atbildētājs līdz 2005.gada 19.aprīlim konstatē trūkumus, defektus vai neatbilstības, tai ir pienākums rakstveidā par to informēt prasītāju.

Laika posmā no vienošanās noslēgšanas dienas, t.i., 2005.gada 31.marta, līdz 2005.gada 9.aprīlim atbildētāja nav izteikusi nekādas pretenzijas par prasītāja paveiktajiem darbiem, t.i., nav norādījusi uz paveikto darbu defektiem, trūkumiem vai neatbilstību atbildētāja sastādītajai tāmei.

Atbilstoši Vienošanās 3.punktā ietvertajiem nosacījumiem, ja noteiktajā termiņā, t.i., līdz 2005.gada 19.aprīlim, atbildētājs neiesniedz rakstveida paziņojumu par darbu defektiem, trūkumiem vai neatbilstību atbildētāja sastādītajai tāmei, darbi tiek uzskatīti par izpildītiem bez trūkumiem, defektiem un atbilstoši atbildētāja sastādītajai tāmei un atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītājam ieturēto garantijas summu.

Līdz ar to, prasītājs kopš 2005.gada 20.aprīļa ir tiesības prasīt, bet atbildētājam ir pienākums veikt ieturētās garantijas summas samaksu LVL 3707.00 apmērā.

2013.gada 27.februārī prasītāja administrators nosūtīja atbildētajai pretenziju, lūdzot nekavējoties izpildīt saistības un veikt ieturētās garantijas summas samaksu LVL 3707.00 apmērā. Atbildētāja uz minēto pretenziju atbildi nav sniegusi un saistības nav pildījusi.

Vienošanās 3.punktā puses noteica, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt ieturēto garantijas summu, pamatojoties uz grāmatvediski pareizi noformētu un sniegtu rēķinu.

Prasītāja administrators starp nodotajiem grāmatvedības dokumentiem nav atradis atbildētāja izrakstītu rēķinu par ieturētās garantijas summas samaksu, līdz ar to, 2013.gada 9.aprilī prasītāja administrators ir rakstījis un 2013.gada 10.aprilī nosūtījis atbildētājam rēķinu Nr.BS-13/002 par ieturētās garantijas summas samaksu LVL 3707.00 apmērā, nosakot rēķina apmaksas termiņu līdz 2013.gada 14.aprīlim. Atbildētāja minētā rēķina apmaksu nav veikusi līdz pat šim brīdim.

Prasītājs uzskata, ka atbildētājam ir ne tikai pienākums veikt ieturētās garantijas summas samaksu, bet pienākums veikt arī likumisko procentu samaksu.

Ievērojot minēto, atbildētājam ir pienākums veikt likumisko procentu samaksu par laika posmu no administratora rēķinā norādītā apmaksas termiņa iestāšanās dienas līdz saistību pilnīgai izpildei. Uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu likumisko procentu apmērs sastāda LVL 74.34, kas tiek aprēķināts šādi: likumiskie procenti par laika periodu no 14.04.2013. līdz 14.08.2013. no summas Ls 3707,00 par kavētām 122 dienām kopā Ls 74,34.

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punkta, 195.panta, Civillikuma 1587., 1753-, 1756., 1759., 1765., 2212., 2213., 2223., panta prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā ieturēto garantijas summu LVL 3707,00 apmērā un likumiskos procentus par svešas naudas lietošanu LVL 74.34, apmērā par laika posmu no 2013.gada 15.aprīļa līdz 2013.gada 14.augustam; noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus par laika posmu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz tā pilnīgai izpildei (izsoles dienai).

2013.gada 3.oktobrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts : SIA "/Nosaukums B/" nekad nav atzinusi un neatzīst SIA "/Nosaukums A/" (agrāk SIA "/Nosaukums/") augstāk minēto prasību.

Saskaņā ar prasības pieteikumā minēto 2005.gada 31.marta vienošanos, SLA "/Nosaukums B/" noteiktajā termiņā tika vairākkārtīgi vērsies pie SIA "/Nosaukums A/" ar pretenziju par objektā /adrese/ veikto darbu trūkumiem, defektiem un neatbilstībām, uzskaitot visus šos faktus un lūdzot tos nekavējoties novērst. Atbildot uz pretenziju, SIA "/Nosaukums A/" tika atsūtījis uz objektu savu pārstāvi /pers. I/ no apakšuzņēmēju firmas /Nosaukums D/, kas veica dažu pretenzijā minēto defektu un trūkumu apskati, ar nolūku novērtēt veicamo darbu apjomu. Pēc tam, nesagaidot no SIA "/Nosaukums A/" nekādas darbības, SIA "/Nosaukums B/" atkal rakstiski vērsās pie SIA "/Nosaukums A/" ar lūgumu novērst agrāk iesniegtajā pretenzijā uzskaitītos trūkumus, defektus un neatbilstības. Tomēr SIA "/Nosaukums A/ klusēja un vairs nereaģēja uz SIA "/Nosaukums B/" lūgumiem.

SIA "/Nosaukums A/" nekad nav veicis SIA "/Nosaukums B/" pretenzijā minēto trūkumu, defektu un neatbilstību novēršanu. Par to liecina paša prasītāja prasības pieteikumā minētais, ka MSIA "/Nosaukums A/" administrators starp nodotajiem grāmatvedības dokumentiem nav atradis SIA "/Nosaukums B/" izrakstītu rēķinu. Šādu rēķinu SIA "/Nosaukums A/" nekad arī nav izrakstījis, jo rēķina izrakstīšanai nebija un nav pamata - pretenzija tika iesniegta un saņemta SIA "/Nosaukums A/" lietvedībā, bet darbi netika veikti.

Lielāko daļu pretenzijā uzskaitītos trūkumus, defektus un neatbilstības SIA/Nosaukums B/ turpmāko gadu laikā ir nācies pakāpeniski novērst gan piesaistot citus uzņēmējus un personas, gan saimnieciskajā kārtā, bet daļa no šiem defektiem nav novērsta vēl līdz šai dienai.

SIA "/Nosaukums B/" lietvedības un grāmatvedības kārtošanu un uzskaiti veic saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu. Visas darbības un sarakste, kas minēta iepriekš, ir notikusi 2005.gadā. Kopš tā brīža ir pagājuši 8 gadi. Saskaņā ar Likuma par grāmatvedību 10.pantu, uzņēmumu pārējo attaisnojuma dokumentu glabāšanas laiks ir 5 gadi. 2012. gadā SIA "/Nosaukums B/" visus dokumentus, kas attiecās uz tā saimniecisko darbību līdz 2006. gadam ieskaitot, izņemot tos, kuru glabāšanas laiks Likumā par grāmatvedību 10.pantā ir noteikts ilgāks par 5 gadiem, nodeva iznīcināšanai un pārstrādei SIA /Nosaukums F/.

Gadījumā, ja Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa turpinās izskatīt šo lietu, lai varētu restaurēt tālos 2005. gada notikumus, atbildētājs SIA "/Nosaukums B/" lūdz tiesu uzaicināt lieciniekus - SIA "/Nosaukums B/" darbiniekus, firmu "/Nosaukums/", "/Nosaukums A/" , /Nosaukums G/, /Nosaukums H/, /Nosaukums I/ darbiniekus un citas personas, kas bija saistītas ar pretenzijā minēto trūkumu, defektu un neatbilstību novērtēšanu un novēršanu, saskaņā ar sarakstu, kuru SIA "/Nosaukums B/" sagatavos un iesniegs tiesai pēc atsevišķa tiesas lūguma.

Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotā pārstāve /pers. C/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītā pamata un noteiktajā apmērā, paskaidroja, ka dokumentāciju administrator ir pārņēmis tādā apjomā, kādā maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums A/" tās ir nodevis administratoram, papildus dokumentācijas prasītāja rīcībā nav, pēc atbildētāja iesniegtajiem dokumentiem un fotogrāfijām nav iespējams konstatēt vai prasītājs ir veicis defektu labojumus vai nē.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis prasību neatzina, paskaidroja, ka pēc tam, kad ēka /adrese/, tika nodota ekspluatācijā, tajā bija ievērojams daudzums defektu, ko prasītājs bija apņēmies labot, kā pierādījums tam kalpo prasītāja un atbildētāja vienošanā, kur atbildētājs bija izvirzījis pretenzijas par vairāk nekā 26 000 latu, kā kompromisa variants kalpoja šī garantijas maksa. Prasītājs šos defektus nenovērsa uz tālāko saraksti un atbildētāja pretenzijām nereaģēja, bet tā kā atbildētājs bija noslēdzis vairākus līgumus ar citiem uzņēmumiem, par telpu nomu, tad pats atbildētājs daļēji novērsa šos defektus ar saviem resursiem un saviem līdzekļiem, ar būvuzņēmumam Stats nebija pretenziju pret atbildētāju, šo rēķinu par garantijas maksu radīja tikai administrators, būvuzņēmums Stats apzinoties, ka nav izpildījis visus līgumā paredzētos darbus, tai skaitā teritorijas labiekārtošanu un nav novērsis defektus, pretenzijas pret atbildētāju par garantijas naudas ieturēšanu nav cēlis. Līgums un savstarpējie norēķini, kā arī sarakste ir norisinājusies 2005.-2006.gadā, līdz ar to lielākā daļa grāmatvedības dokumentu ir iznīcināta.

Tiesas sēdē nopratināta kā lieciniece /pers. L/ liecināja, ka ir atbildētāja uzņēmuma grāmatvede, viņai bija zināms, ka 2005.gadā starp prasītāju un atbildētāju norisinājās sarakste par nekvalitatīvi veiktajiem būvdarbiem, jo viņa ir šo saraksti noformējusi. Norādīja, ka tad, kad uzņēmums ievācies telpās, tās nav bijušas pabeigtas, bijuši ļoti daudzi defekti, kas fotogrāfijās atzīmēti ar līmpapīrīšiem, kāpnēm nav bijušas margas, palodžu malas bijušas asas, uz tām darbinieki sabojājuši drēbes. Apliecināja, ka ir šķirojusi dokumentus, kas tika nodoti iznīcināšanai papīrfabrikai, dokumenti šķiroti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kas nosaka grāmatvedības darbību, šādu dokumentu uzkrājums uzņēmumā bijis ievērojams, kādēļ arī veikuši utilizāciju.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. M/ liecināja, ka strādā atbildētāja uzņēmumā, 2005.gada pavasarī ievākušies jaunās telpās /adrese/, šajā ēkā bijuši ļoti daudzi defekti, kas bija redzami, nosmērēts bruģis, nekvalitatīva apdare, vēlāk atklājies, ka arī jumts tek, tā kā ir būvnieka izglītība, tad pēc sava darba devēja norādēm arī novērsis defektus savu iespēju robežās, strādājis aptuveni gadu, materiālus pircis viņa darba devējs un arī algu maksājis. Redzējis, ka uzņēmumā ir bijuši arī darbinieki no Stata, bet neko nav veikuši, visus defektus ir novērsuši atbildētāja darbinieki iespēju robežās, daži defekti ir joprojām.
Tiesas sēdē nopratināti kā liecinieki /pers. N/ un /pers. O/, sniedza analogas liecības.

Motīvu daļa

Noklausījusies paskaidrojumus un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums A/" prasība ir nepamatota un noraidāma.

2002.gada 14.martā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" (turpmāk tekstā Prasītājs) un Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" (turpmāk tekstā atbildētājs) noslēdza līgumu Nr.26/03/02.

Līguma 1.1.punktā puses vienojās, ka Pasūtītājs (Atbildētājs) uzdod un izpildītājs (Prasītājs) apņemas veikt divu dzīvokļu mājas, /adrese/, visu nepieciešamo objekta būvdarbus, ēkas ārējos un iekšējos būvdarbus, apdari un pieguļošās teritorijas labiekārtošanu. Savukārt minētā līguma punktā 5.5 izpildītājs garantē defektu novēršanu, kuri radušies izpildītāja vainas dēļ, 24 mēnešu laikā pēc objekta nodošanas ekspluatācijā (lietas 8.-13.lapa).

Civillikuma 2213.pants noteic, ka uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam.

Nav strīds par to, ka darbuzņēmējs veica darbus atbilstoši projektam un projekta dokumentācijai un atbilstoši līguma 1.1.punktam, darbuzņēmēja izpildīto darbu garantijas laiks sākas no objekta nodošanas ekspluatācijā, un beidzas pēc 24 mēnešiem.

2005.gada 31.martā starp atbildētāju un prasītāju ir noslēgta vienošanās pie 2002.gada 14.marta līguma Nr.26/03/02, kuras punktā Nr. 1 noteikts izpildītājs apliecina, ka darbi objektā, kurus ir veicis izpildītājs, veikti saskaņā ar līgumu. Pasūtītājam var būt pretenzijas un iebildumi pret Izpildītāja veikto darbu kvalitāti un tāmes izpildēs norādītajiem darbu un materiālu apjomiem, sakarā ar ko puses vienojās par garantijas summas Ls 3707,00, kuru pasūtītājs ir tiesīgs ieturēt pilnīgi vai daļēji saskaņā ar šo vienošanos. Savukārt, šīs vienošanās 3.punktā noteikts – atlikusī naudas summa Ls 3707 apmērā kalpo kā garantijas summa, kuras robežās puses vienojas par izmaiņu veikšanu vai neveikšanu iesniegtajās izpildēs un to apjomi tiks precizēti līdz 2005.gada 19.aprīlim, pamatojoties uz pušu savstarpējo vienošanos par pretenziju novēršanu. Par šādām pretenzijām pasūtītājs norāda rakstveidā, ja nenorāda, tad izpildītājs grāmatvediski pareizi noformē rēķinu un nosūta pasūtītājam apmaksai (lietas 14.lapa). Šāds rēķins nav ticis izrakstīts. Rēķinu ir

noformējis administrators 2013.gada 9.aprīlī (lietas 17.lapa). Līdz ar to tiesa secina, ka SIA „/Nosaukums A/" vai SIA „/Nosaukums A/" nav bijušas pretenzijas pret atbildētāju par 2002.gada 14.martā noslēgtā līguma Nr. 26/03/02 izpildi.

Lietā pastāv strīds par objektā konstatētajiem defektiem, to novēršanu un samaksu.

Civillikuma 2217.panta otrā daļa noteic, ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis, vai nav ticis laikā gatavs, kā arī ja apstrādāšanai doto lietu pēc darba pabeigšanas neatdod, tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Objekts - divu dzīvokļu ēka /adrese/nodota ekspluatācijā 2005.gada 25.aprīlī (lietas 73.-76.lapa), lai gan šajā aktā defekti nav norādīti, tomēr tiesai nav pamata apšaubīt atbildētāja norādīto un liecinieku apliecināto, ka uz ēkas nodošanas ekspluatācijā brīdi defekti ēkā bija.

Minēto apliecina arī 2005.gada 19.aprīļa vienošanās starp prasītāju un atbildētāju, kur defektu iesniegšanas un izskatīšanas termiņš tiek pārcelts no 2005.gada 19.aprīļa uz 2005.gada 5.maiju, tādējādi apliecinot, ka šādi defekti ir bijuši un tam piekritušas abas puses (lietas 60.lapa).

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve neiebilda atbildētāja iesniegtajiem pierādījumiem fotogrāfiju veidā, līdz ar to šie pierādījumi ir attiecināmi un pieļaujami Civilprocesa likuma 94., 95., 96.panta piektajā daļas izpratnē. Lietas materiāliem pievienoti pierādījumi fotogrāfiju veidā no kā redzams, ka ir bojāts bruģis, ar līmlapiņām atzīmēti defekti, notecējumi uz sienas, nepareizi uzstādītas sniega barjeras uz jumta (lietas 63.-68.lapa). Atbildētājs ir iesniedzis arī pierādījumus, tam, ka par saviem līdzekļiem citam izpildītājam ir uzdevis novērst defektus būvobjektā, kas pēc laika sakrīt ar būvobjekta ekspluatācijas sākumu, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt, ka šo darbu veikšana ir tieši saistīta ar prasītāja pieļauto defektu novēršanu (lietas 69.-72.lapa).

Tiesa par nepieļaujamiem Civilprocesa likuma 95.panta izpratnē atzīst atbildētāja iesniegto saraksti ar prasītāju, jo šī sarakste nav noformēta atbilstoši lietvedības noteikumiem, tā neatbilst arī elektroniskajiem dokumentiem izvirzītajām prasībām, līdz ar to šīs vēstules no pierādījumu kopuma ir izslēdzamas (lietas 61., 62.lapa).

Likuma „Par Grāmatvedību" 10.pants nosaka Uzņēmuma attaisnojuma dokumentus, grāmatvedības reģistrus, inventarizācijas sarakstus, gada pārskatus un grāmatvedības organizācijas dokumentus sistemātiski sakārto un saglabā uzņēmuma arhīvā.

Glabāšanas laiks ir: gada pārskatiem — līdz uzņēmuma reorganizācijai vai darbības izbeigšanai, ciktāl citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi; inventarizācijas sarakstiem, grāmatvedības reģistriem un grāmatvedības organizācijas dokumentiem — 10 gadi; attaisnojuma dokumentiem par darbiniekiem aprēķināto mēnešalgu (darba samaksu) ar sadalījumu pa gadiem un mēnešiem — 75 gadi; pārējiem attaisnojuma dokumentiem — 5 gadi.

Līdz ar to atbildētājam nebija pienākums saglabāt visus uz 2002.gada 14.martā noslēgtā līguma pamata sagatavotos dokumentus un lietišķo saraksti, atbildētājam bija pamats paļauties, ka prasītājs ir piekritis garantijas naudas ieturējumam, jo nav spējis novērst defektus. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs 2012.gada 2.augustā ir daļēji iznīcinājis dokumentāciju (lietas 57.-59.lapa), kas attiecas uz darījumu, kas noslēgts 2002.gada 14.martā starp prasītāju un atbildētāju.

2005.gada 31.martā un 2005.gada 19.aprīlī vienošanās pie 2002.gada 14.marta līgumā Nr.26/03/02, puses vienojās, ka pasūtītājs var izmantot garantiju, ja darbuzņēmējs nepilda savas ar līgumu pielīgtās saistības un pienākumus, kā arī, lai segtu izdevumus, kas radušies pasūtītājam darbuzņēmēja nekvalitatīvi veiktu darbu rezultātā.

Līdz ar to tiesa secina, ka prasība nav pamatota un pierādīta, līdz ar to aprēķināto procentu izvērtējums atkrīt pats par sevi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 93., 193.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Noraidīt maksātnespējīgā sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ prasību par ieturētās garantijas naudas EUR 5274,59 piedziņu un likumisko procentu EUR 105,78 piedziņu no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese R.Krasovska